

SLOVENEK

Štev. 163. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
(vboj čez dvorišče nad tiskarno).
Urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v sredo, 20. julija 1904.

Izhaja vsak dan, izven nedele in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravnistvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
Vprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petičvrsta (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upravnistiškega telefona šte. 188.

Moč nad pravico.

Slavni poljski pisatelj Sienkiewicz je zapisal te-le pomenljive besede: „Nemci so pozitivni ljudje, ki vedno vedo, kaj hočejo. Uglobé se sicer večkrat v brezbrežno morje dvomov, toda to delajo metodično, kot učenjaki, ne kot čuteči ljudje, še manj kot ženiji brez portfelja. Zato ima njih transcendentalna filozofija, njih sedanji modroslovski pesimizem le teoretiški pomen. V praksi se znajo izvrstno prilagoditi razmeram življenja. Hartmann trdi: Čim močnejše in zavednejše je človeštvo, tem nesrečnejše se čuti. Isti Hartmann pa zahteva v praksi, naj se Nemci ojačijo na troške Poljakov v Poznaju, in sicer z vso hladnokrvnostjo nemškega kulturonosca. Zato Nemcem teorije ne gredo do srca, marveč si ohranijo mir in zmožnost za delo.“

Ta razloček med teorijo in prakso pa se v Nemcih najočitneje kaže v politiki. Na političnem polju Nemeč ne pozna ne ozirov, ne meje, ne zakona; edino le korist mu je vodilo, njegovi premoči se mora ukloniti tuja pravica. Mrzlo in samozavestno pozabi vsako tradicijo ter pogazi na tla, kar se mu ustavlja. Prisivja si prvo mesto med kulturnimi narodi in svetovno krščansko omiko je prekoval v „nemško kulturo“, katero usiljuje narodom, ki so mu najbližji sosedje. Gotovo, Nemci so mogočen in čvrst narod, ki zajema iz begate zaloge svoje moči, spretnosti, podjetnosti in nadarjenosti. Vendar so pozabili, koliko so se naučili od Italijanov, Francozov in Angležev. Od Slovanov pa zahtevajo, da plačajo s svojim narodnim poginom ono zapadno kulturo, katero Nemci le posredujejo proti vzhodu. Vsak narod teži za omiko in napredkom, ta težnja in želja izvira iz človeške duše in narave. Zato pa ima vsak narod tudi pravico, da mu ne zapirajo potov in ne odrekujejo sredstev do duševnega in npravnega napredka, kakor to delajo nemški politiki v Avstriji. In ravno

s tem kažejo Nemci bistvo in jedro svojega značaja. Povsod zahtevajo prvenstvo in duševno vodstvo, a proti svojemu sosedu kažejo nestrpnost, moč nad pravico. To jim je prirojeno in ne morejo drugače, ako ni Kristusov nauk omilil in ublažil njih čustev in narave.

To opazujemo in čutimo osobito na šolskem polju. Nemci imajo raznih šol v izobilju. Država je stoletja skrbela za nje, a ravno tako dolgo je zanemarjala slovanske svoje državljane. Ako so torej Slovani tu in tam zaostali, to ni njihova krivda, marveč države in raznih nemških vlad, ki so kratile slovanskemu prebivalstvu potrebne šole. Ker pa v zadnjih desetletjih nemški narodi v Avstriji vedno odločneje zahtevajo svoje narodne pravice v šolah in uradih, uprli so se Nemci z vso silo in provzročili krizo, v kateri je danes država. Vlada je onemogla nasproti nemškim strankam in je le izvrševalni organ nemških voditeljev.

Koliko krika in vika je bilo pred leti zaradi slovensko-nemške nižje gimnazije v Celju! Zaradi celjskega vprašanja je moral odstopiti ministrstvo, ki je bilo popolnoma nemško. In ravno sedaj v poletni vročini je na nogah ves nemški tabor zaradi reciprocitete zagrebškega vseučilišča, italijanskih vzporednic na univerzi v Inomostu in češko-poljskih razredov na pripravnicah v Opavi in Tešinu. Ali ni to smešno za „nemško kulturo“, ako nemški narodi dobé mrvico pravic? Jugoslovani nimajo v Avstriji nobene višje šole. Hrvaški poslanci iz Dalmacije in Istre zahtevajo, odkar je v Zagrebu hrvaško vseučilišče, da bi bili izpiti na zagrebškem vseučilišču veljavni tudi v Avstriji. Vlada je tem zahtevam le deloma ustregla z odlukom z dne 10. oktobra 1902 in 24. aprila 1904. Naučno ministrstvo je namreč dovolilo, da izpiti na pravni fakulteti v Zagrebu veljajo tudi v Avstriji, ako kandidatje napravijo še preskušnje v hrvaškem jeziku na Dunaju. In ta bagatela je spravila po

koncu nemško časopisje, profesorje v Gradcu in na Dunaju ter razne nemške politike, ki kričé na shodih o slovanski povodnji na nemško posest. Od vseh strani dobiva naučno ministrstvo ogorčene ugovore in osoljene resolucije. Ako je dr. pl. Körber vrgel Hrvatom to drobtino, tega gotovo ni storil iz ljubezni do Hrvatov ali sovraštvu do Nemcev.

In kako zopet kričé v nemškem taboru, kakor da bi jih dr. pl. Körber drl na meh zaradi italijanskega vprašanja! Že več let zahtevajo Italijani na Južnem Tirolskem narodno avtonomijo. Dr. pl. Körber si je glavo ubijal že na vse načine, da bi rešil vsaj to vprašanje. A nima sreče. Poslal je na Tirolsko novega namestnika, da bi ugledil pot do sprave. A z avtonomijo ni šlo. Skušal je Italijane pomiriti z vseučiliščem v Roveredu, a dregnil je v gnezdo nemških in italijanskih sršenov. Ponudil je Italijanom v Inomostu od nemškega vseučilišča ločene vzporednice, a napravil je račun brez nemških dijakov, profesorjev in poslancev. Krik na levi in desni, da odmeva po Italiji in Nemčiji, ako pa Italijani zahtevajo svoje vseučilišče v Trstu, zopet ugovarjajo Nemci, ker Trst mora biti po vse-nemškem načrtu bodoče pruske pristanišče ob Adriji.

In čudno bi bilo, ko bi na severu države vsaj v poletni vročini mirovali politični duhovi. Naučni minister je izrazil željo, da bi rad z ozirom na dejanske potrebe na učiteljskih pripravnicah v Opavi in Tešinu ustanovil češke, oziroma poljske vzporednice. Kakor bi jih gadje opikali, tako besné nemški polbogovi proti vladi, ki se drzne v Šleziji razširjati „češko in poljsko propagando.“ Minolo nedeljo so se zbrale v Tešinu razne nemške deputacije, katerim sta dr. Demel in dr. Rukavski (!) opisovala strašno nesrečo za deželo in ves nemški narod, ako se učitelji za češke in poljske ljudske šole nauče pravičnega jezika.

Sklenili so seveda bobnečo resolucijo proti vladni nameri, nato pa šli tožit in prositi pomoči — pred spomenik cesarja Jožefa.

Vedno dovtipni pokojni grof Taaffe je rekel pri neki priliki: »Ako nemškemu židu gori ob saksonski meji stopiš na kurje oko, javka in tarna ves nemški tabor.« Da, kričati znajo in hočejo ob vsaki priliki, kakor da bi jih pekli na ražnu ali jim z živega telesa rezali jermene. In vendar država ni samo zaradi Nemcev, ki tvorijo manjšino v Avstriji. Vlada je dolžna, da skrbi za kulturne potrebe tudi nenemških narodov. Saj so le drobtine, ki padajo z vladne mize. In če nemški furor niti teh drobtin ne privošči, potem je dokazano, da jih more in mora vlada deliti tudi proti nemškim ugovorom, ker tako govori in veli naravni in državni zakon.

Rusko-japonska vojska.

Port Artur.

Japonci so od Port Arturja oddaljeni še najmanj 10 kilometrov. Preteko bo pač še mnogo časa, predno bodo Japonci mogli poročati, da so zavzeli vse utrbe, ki jim pred Port Arturjem stoje na poti.

Ruska brzojavna agentura zopet poroča, da vesti iz japonskega (!) vira potrjujejo, da so Japonci 10. t. m. pri naskoku na Port Artur imeli velike izgube in da so bili odbiti.

Nekateri listi priobčujejo izvirno brzojavko iz Peterburga, da so pri napadu na Port Artur Japonci v noči od 10. na 11. t. m. izgubili celo divizijo.

Preko Rima prihaja v London iz Tien-cina brzojavka: Deset dni ženi japonskega brodojca pred Port Arturjem. — Le semintja se prikažejo nekateri japonski rušilec pred luko.

Jako čudno vest poroča peterburški dopisnik „Kölnische Zeitung“. — Ta dopisnik pravi, da je od kitajskih beguncev iz Finšan-šena izvedel, da Japonci vse topove velikega kalibra na ladjah odpeljavajo, iz česar sledi nedelavnost Japoncev pred Port Arturjem.

LISTEK.

Boji s Tatari.

Po Petruševskem poslovenil J. Steklasa.

Prošli mesec so odkrili Rusi lep spomenik kazaku Jermaku Timofejeviču v Novem Čerkasku, glavnem mestu donskih kazakov, za zasluge, ki si jih je stekel pri odkritju Sibirijske. Ker je ta zemlja postala v novjšem času tako znamenita in važna, je vredno, da poznamo tudi njenega odkritelja, kazaka Jermaka Timofejeviča.

Prepiri knezov, tatarska nasilja, razni neredi in krivice so razpodile izdavnega Ruskega mnogo naroda, ki je, brez svojega lastnega doma, zahajal čez mejo, posebno čez južno ter se tamkaj naseljeval. Nekateri teh ljudi so se naselili ob meji, drugi so šli dalje, v prikladne stepe. Miru sicer tudi tukaj niso imeli od tatarskih napadov, ali zato se je živelo slobodnejše in ni se bilo ničesar bati, niti kneževskih vojvod, niti težkih davkov. Široka stepa se je širila pred očmi brez konca, in pot v njo je bila slobodna, nezabranjena. Vsi ti izseljenci so bili večidel brezhišniki, samci, smeli in po-

gumni; zvali so se kazaki. Oni izmed njih, ki so se naselili po obmejnih mestih, so se zvali mestni kazaki, a oni, ki so odšli čez mejo, v stepe, so se zvali stepni ali slobodni. Spočetka je bilo slobodnih kazakov malo, ter niso zahajali daleč; toda od onega časa, ko je začela tatarska orda slabeti, je rastle stepno kazaštvo bolj in bolj, zahajalo v stepe dalje in dalje. Za naseljenim narodom delo ni prenehalo: uskočivši med kazake, ruski človek ni prišel v tujino, marveč k svojim ruskim ljudem. Radi tega so vsi, katerim je bilo slabo živeti v domačiji, ubežni sužnji, ubijalci, prihajali med kazake. Slobodni kazaki so se selili po bregovih ribnih rek: oni so se počasi zedinili v večja društva, določevali svoja dela v zboru ali krogu, ter si sami volili atamana, to je poglavarja. Le ta kazaška društva so se vdasi vojevala s sosednimi Tatari, vdasi pa so se z njimi družila in vezala ter vkup napadala ruske in litavske meje ali plenila skozi stepe potujoče trgovce in vsakega, ki jim je prišel v roke. Za Ivana Groznega (1534—1584) so zavzeli kazaki že vse južne stepe ter naselili bregove vseh večjih rek. Ob reki Donu so živeli kazaki, ki so pobegnili iz moskov-

ske Rusije, a ob Dajepu oni, ki so utekli iz južnih krajev litavske Rusije.

Donski kazaki so najhuje lupežili po reki Volgi, ker je bila tukaj največja trgovska pot. Car Ivan Grozni je pošiljal večkrat proti njim svoje vojskovodje; le-ti so lovili in ubijali kazake, toda tolovajstvo in grabež ni pri vsem tem prenehal.

Čto sverhu - to (nad) bilo Volgi matuški, Viplivala to legka lodočka, Už i vsjem lodka izukrašena, Paruzami (z jadr) ona izuvješena, Ružjecami (topiči) izustavlena (oborožena), U nej nos, korma razloženi (pozlačen). Na korme sidit ataman s ružjem (s puško), Na nosu stoit esaul (podzapovednik) s bagrom (s kaveljnom), Po krajam lodki dobri molodci; Sredi lodki bjel-tonkoj šater (šotor). Vo šatre ležit šelkovoju kover (svilena preproga),

Pod koverom ležit zolota kazna (blagajna), Na kazpe sidit krasna djevica; Ona plačet, kak rjeka ljetsja, V vozeidanji (oku) slovo molvila (govorila): »Ne horošo-to mnje son (sanje) prividjelsja! Uz kak bi u menja, krasnoj djevici, Raspajaloja (pečil) moj zolotoj persten, Vikatiloja (izpal) dorogoj kamen, Rasplelas moja kosa rusaja (zlatolasa),

Vipletalas (razplel) lenta (trak) alaja (rdeč), Lenta alaja, jaroslavskaja. Atamanu bit razstrjeljanu (ustreljen), Esaulu bit povješenu (obešen), Dobrim molodcam srubjat golovi (obglavljeni), A mnje, djevuskje, vo tjurmje (temnici) sidjet!*

Ena takih razbojniških čet je bil ataman kazak Jermak Timofejevič. Rodu je bil priprostega, razuma velikega in posebne pogumnosti, duhom in telesom je bil krepak, lica lepega, postave visoke. Spočetka je bil v burlaškem¹⁾ društvu kuhar, tukaj so ga tudi zvali Jermak, ker se zove društveni trinog jermak, a pravo krstno ime Jermaka Timofejeviča je bilo Vasilij. Delo burlaško se je Jermaku kmalu priskutilo; zahrepenel je on po slobodnem življenju ter pobegnil k donskim kazakom. Kmalu so ga izvolili za starešino ene stanice (kazaške naselbine) radi predrznosti, smelega značaja in velike njegove sile. Toda Jermak je imel tudi tukaj malo ugodnega življenja: vse ga je vleklo tje kaj, kjer se sprehajajo zanikerne glave po polni svoji volji. Ni strpel Jermak, nabral si

¹⁾ Burlak — delavec na ladjah na reki Volgi.

Pri Port Arturju niso bili Japonci le odbiti, ampak celo vrteni za svoje prejšnje pozicije. Valed hudega ruskega napada s bajonetmi so Japonci bežali v divjem begu. Kitajci cenijo japonske izgube na 22 000 mož.

Kolin, 19. julija. Peterburški dopisnik »Kölnische Zig.« poroča, da se je vršila predvčerajšnjim pred Port Arturjem zopet kanonada. Japonski položaj je zelo neugoden. Ker so pota slaba, je japonska armada popolnoma oddaljena od morja. Razven tega grozi Japoncem še nevarnost, da jih Rusi razdele v več delov. Japonski vojaki trpe veliko lakoto. Ko nastane povodenj, se ne bodo zamogli Japonci umakniti nazaj na Korejo. Zadnja, v Peterburg došla poročila potrjujejo, da je japonski položaj zelo nevaren ter, da radi tega zelo narašča nezadovoljnost japonskega ljudstva.

Peterburg, 19. julija. Predvčerajšnjim so Japonci zopet bombardirali Port Artur.

Peterburg, 19. julija. Ruska brzojavna agentura poroča, da pozitivnih poročil ni nobenih o japonskih izgubah dne 11. t. m. pred Port Arturjem. Njen poročevalec je dobil iz Port Arturja pismo sledeče vsebine: »Mi zaupamo generalu Süsslu. Njegovo upanje na zmago navdušuje čete in prebivalstvo. General Fock odbija sedaj pri prednjih stražah japonski napad, dočim general Kondratjev vedno bolj utrjuje trdnjavo. Na gorah, kjer ni bilo preje nobenih utrdb stoji sedaj baterije in nakopi ter topovi malega in velikega kalibra. Složno delovanje generalov napravila Port Artur nepremagljivo.« — Se vedeje navdušenje kaže pismo nekega ruskega častnika.

Kolera v japonski mornarici.

Čikago, 19. julija. Iz Auhma se poroča, da je na japonskih ladjah izbruhnila kolera, ki je zahtevala že mnogo žrtev. — Umrli je baje tudi admiral Togo. (?)

»Branderji«.

Trikrat so poizkusili Japonci zamašiti portartursko pristanišče s potopljenimi parniki. Od 3. maja dalje so potopili 17 parnikov v vrednosti 9 milijonov kron. Od 312 mož, ki so bili na teh parnikih, je poginilo 71, ranjenih je bilo 68.

Ruski uspeh?

Berolin, 19. julija. Iz Ljaojana poročajo »Lokalanzeigerju«: Zavzetje Kaipina po Japoncih se izkazuje kot brezpomembni dogodek. Rusi so z malimi izgubami zavzeli zopet svoja prejšnja stališča.

Peterburg, 19. julija. Dne 17. jul. je rusko brodoge streljalo na japon. utrdbe pri Kajčovu. Zdi se, da je dobila japonska armada pri Takušanu povelje, da naj prodere skozi sredo ruske armade. Levo rusko krilo je japonski napad uspešno odbilo.

Niučvan.

London, 18. julija. Iz Tiencina poročajo: Ladja »Fuging« je donesla iz Niučvana sledeča poročila: V soboto so bili Japonci od mesta oddaljeni 15 milj. Častniki »Sivuša« so imeli pripravljene osedlane konje, da bi pri japonskem prihodu še pravočasno pobegnili.

Berolin, 19. julija. Iz Peterburga poročajo: V Hajdšavu je 10.000 Japoncev. Vse vasi so napolnjene z japonskimi vojaki. Mnogo čet je razkropljenih po gorah, kjer stoji nove baterije. V Hajdšavu je 25 topov. Ko so Japonci prišli tja, obglavili so dva kitajska trgovca, ker sta predrago prodajala sladkor. Za vsakega Rusa plačajo Japonci

480 K, za vsakega Rusom prijaznega Kitajca 240 K. Japonci plenijo prodajalne ter plačujejo za deželne pridelke le polovične cene.

Kuropatkin poročila:

Peterburg, 18. julija. (Uradno.) General Kuropatkin brzojavlja carju Nikolaju: V noči od 15. na 16. t. m. so zasedli kozaki neko višino severno od Jaolinee. Dne 16. t. m. je prodirala polovica sovražnikov stotnije proti tej višini, toda se umaknila pred našimi streli. Kozakom sta nato došla na pomoč dva kozaka čedelka in oddelek lovcev. Naše vojsvo je nato pričelo streljati na višino južno od Makhunciove ter prisililo Japonce, da so se umaknili tudi raz to višino, katere so nato takoj zasedli kozaki. Ko so se Japonci zopet uredili, pričeli so s čenzivo, toda so se moralno umakniti pred našimi streli ter se razkropili na vse strani. Lovci in kozaki so zasedli 17. t. m. višine vzhodno od Naolinha ter pričeli streljati na japonsko pehoto in konjeništvu, ki je prodiralo od Haces'atuna. Ea mož je bil ranjen. V noči 17. t. m. smo opazili v dolini Cincakae več možnih japonskih prednjih straž. Japonci so zasedli neko točko ceste iz Siakhotana. V noči od 15. do 16. t. m. so se umaknili Japonci iz prelaza Pkhaulin proti prelazu Dalin. Rusi so nato pričeli prodirati proti Liaohovu. General Keller je odposlal proti prelazu Dalin tri bataljone, srednji oddelek broječ 14 bataljonov pod generalnim majorjem Kastalinskijem proti Liaohovu in prelazu Kuenhenu, desni oddelek stvoreči bataljon pa proti prelazu Lintalin in Liaopalin. Dne 16. t. m. sveder so pregnali ruski oddelki z bajoneti japonsko prednjo stražo na križišču poti proti prelazoma Lintalin in Liaopalin. Pončji so se umaknili Japonci raz prelaz Temple in Liaopalin, katere je nato zasedel general Kastalinskij. Dne 17. t. m. zjutraj so zasedli Japonci z mnogobrojnimi četami prelaz Kuanhuan ter pričeli streljati. Kastalinskij je pričel prodirati proti Japoncem s 4. bataljoni pehote, da se polasti prelaza. Ob 8. uri je poslal general Keller generalu Kastalinskemu tri bataljone na pomoč. Dasiravno so dobile ruske čete še novo pomoč, vendar se je umaknil general Keller pred japonsko premočjo v svoje prejšnje pozicije. Rusi so se umikali v popolnem redu. Ob 3. uri popoldne je bil boj končan. Radi bešenja in velike vročine so bile ruske čete po 15 urnem boju zelo utruene. Iz gube še niso popolnoma znane, vendar pa jih general Keller ceni na 1000 mož.

Peterburg, 18. julija. Kuropatkin brzojavlja: Glavna vojna mož Japoncev je koncentrirana v okolici Liauskauan.

Na morju.

Suec, 19. julija. Parnik »Malacca« je došel danes zjutraj sem z rusko zastavo. Na krovu so bili ruski mornarji pod poveljstvom ruskega pomorskega častnika.

Aden, 18. julija. Ruska pomožna križarica »Smolensk« je »Prinz Heinrich« odvezto pošto oddala v Bombay namenjenemu parniku »Persia«.

Aden, 18. julija. Ruska pomožna križarica »Smolensk« je s silo zadržala za eno uro angleški parnik »Persia«, da mu je oddala na »Prinz Heinrich« zaplenjeno pošto. Od dotične pošte si je pridržala dve v Nagasaki namenjeni poštni vreči.

Železnica ob Bajkalskem jezeru.

Za razvoj vse ruske vojne moči napram Japoncem je največje važnosti dovršitev sibirske železnice na južnem delu Bajkalskega jezera. Začetkom japonske ruske vojske se je trdilo, da bo železnica do-

grajena do konca aprila. Pozneje so rekli, da bo izročena prometu šele meseca septembra t. l. Sedaj so pa došla poročila, da bo navedeni del sirske železnice dovršen šele 1. ali pa 14. julija 1905.

Zopet velika nesreča na morju.

Peterburg, 19. julija. Naka nemška lada in neka ruska torpedovka sta zadel danes pri Vladivostoku na mino in se potopili. Moštvo obeh ladij je utonilo.

Lakota in kolera v Nodzuovi armadi.

Peterburg, 18. julija. Dne 16. t. m. je streljalo rusko brodoge na japonske utrdbe pri Kajčovu. Bržkone je dobila Nodzuova armada povelje, prebiti rusko središče. Položaj te armade, kateri stojita nasproti generala Miščenko in Levestan, je zelo neugoden, ker je prišlo včeraj k Miščenkju šest japonskih ubežnikov. Ti trdijo, da divja v Nodzuovi armadi grozovita lakota in kolera ter potrjujejo, da povzijejo Japonci pred bitko mnogo žganja. Nodzu je prišla ena Okuovih divizij na pomoč. Na ruskem levem krilu so Rusi po malih praskah uspešno vstavili japonsko prodiranje.

Zblaznel kapitan.

Peterburg, 19. julija. Kapitana »Varjaga«, Rudneva, ki je bil pri Čemulpu ranjen na glavi, so prepeljali iz bolnišnice v blaznico.

Kedaj bo imel Kuropatkin zadostno čet?

Bern, 18. julija. Švicarski polkovnik Andeoud, katerega so odpoklicali od ruske armade, je mnenja, da bo imel Kuropatkin šele čez mesec dni zadosti čet na bojišču.

Baltiško brodoge.

Peterburg, 19. julija. Druga divizija baltiškega brodoge odpluje dne 2 avgusta.

Japonska tornistra.

Neki ruski vojni dopisnik popisuje tornistro padlega japonskega podčastnika sledeče: »Ko so odprli pokrov, so morali občudovati red in snažnost v njenih predalih. Vse je bilo vzorno zloženo. Vsak predmet je bil na svojem prostoru. Kako čiste so bile vrečice s fitolom in rižem! Tudi smo našli dva prazna patrone, ki sta bila skrbno zavita v papir in še razne druge potrebščine. V posebnem oddelku je imel lepo shranjena pisma. Dalje smo našli tudi službeni zapisnik z majhnim zemljevidom južne Mandžurije. Poleg vsega tega je ležala široka bakrena žlica krtačica za zobe, glavnik, žepni robc ter razne potrebščine za popraviljanje puške. Vse je bilo še videti popolnoma novo, kajti bilo je skrbno shranjeno.

Armadi na bojišču.

Vojni poročevalec »Novega Vremena« ceni vojne sile obeh strank tako: General Oku ima 55 000 mož in 264 topov, Nodzu 50 000 mož in 252 topov, Kuroki 53 000 mož in 156 topov. Skupaj bi torej stalo proti Kuropatkinu 158 000 mož s 672 topovi. Z ruske strani pa stoji nasproti Okuovi in Nodzuovi armadi, ki gledata na rusko desno krilo, armada Stakelbergova, v kateri poveljujejo prednje oddelke generali Samsonov, Miščenko in Levestam. Levemu krilu ruskemu, ki stoji nasproti desnemu krilu Kurokijevemu, pa poveljuje generala Keller in Rennenkampff.

Koliko ima Kuropatkin vojakov, je težko doznati. Uradno poročilo rusko se glasi, da je koncem junija bilo v bolnišnicah 7847 mož in častnikov, kar tvori 3 943 % cele

armade. Iz teh števil bi se dalo sklepati, da ima Kuropatkin že 200 000 mož.

Japonsko oblegajočo armado pred Port Arturjem ceni isti poročevalec na 40 000 mož.

Car in Tolstoj.

Privatne vesti iz Peterburga poročajo, da je car odbil predleg naj se Tolstoj kaznuje radi njegovega napada proti vojski. Predlog je bil, da se ga izžene iz Rusije, a da njegove imetje pripade Rusiji. Car pa je dejal: »Lev Nikolajevič naj piše, kar hoče — jaz mu nočem motiti večer življenja. Svoboda, katero so mu osigurali moj ded in oče, ne bom mu kratil.« Ko so to javili Tolstoj, je dejal: »Nesreča Rusije niso bili nikdar carje, ampak vedno slabi carjevi svetovalec.«

Rusi ustavljajo ladje.

London, 18. julija. »Daily Mail« poroča iz Adna: Kapitan ruske pomožne križarice »Peterburg« je zahteval po kapitanu »Waipara« od angleškega zastopnika v Adnu, naj brzojav konzulum v Suecu in Port Saidu, da bo ustavilo vsako angleško ladjo, ki nima natančno zaznamovanih vseh zabojev, kam so namenjeni.

Admiral Roždestvenskij o potovanju baltiške eskadre v Vstočno Azijo.

Iz Pariza javljajo: Petrogradski dopisnik »Echo de Paris« se je razgovarjal s poveljnikom II. tihooceanske (baltiške eskadre) admiralom Roždestvenskim, ki mu je rekel, da zamore v naprej označiti pot, po kateri krene njegovo brodoge v vstočno Azijo. Najprvo se pozdravimo z Nemci v Kielu, potem se ustavimo 24 ur. Francoskih pristanišč se ne bomo dotikali, da se izognemo simpatijam francoskega naroda. Pred Kartageno in Neapeljem se ustavimo nekoliko časa, od tam potujemo skozi sueški prekop ter pozdravimo francosko zastavo v Džibutiju.

Drugi del našega brodoge ostane med tem za nekaj časa v Adnu, od tam bomo skupno nadaljevali potovanje ter bomo končno pripluli v nevtralno luko Kiaočao. Trgovinskih ladij ne bomo na potu zaustavljali, ker se s tem trati preveč časa.

Admiral ne smatra položaja Port Arturja nikakor obupnim. Služba torpedovk med Niučvanom in Port Arturjem se redno razvija.

Bitka pri prelazu Motien.

London, 18. julija. Japonsko poslanstvo je izdalo sledečo brzojavko: General Kuroki poroča: Dne 17. t. m. ob 3 uri zjutraj je napadel general Keller s kakima dvema divizijama prelaz Motien in sosedne pozicije, kjer stoji del japonske armade. Po hudem odporu so Japonci odbili ruski napad ter zasledovali sovražnika do Kanteapacii. O izgubah ne poročajo ničesar.

London, 19. julija. Kakor se poroča Reuterjevemu uradu iz glavnega taborišča Kurokijevega v Fusanu z dne 18. t. m. so Japonci izgubili 17. t. m. v bitki pri Motienskem prelazu 300, Rusi pa 2000 mož. Japoncev je bila ena brigada in eden bataljon.

London, 19. julija. Angleški listi povdajajo, da je ruski general Keller pri napadu na japonske pozicije na Motienski prelaz imel izvrsten namen. Ako bi se mu bilo posrečilo, prodreti središče dolge japonske fronte, tedaj bi bile takoj vse japonske čete vzhodno od Motienskega prelaza potisnjene od glavne japonske moči in v jako opasnem položaju. Keller je imel, kakor poroča Kuropatkin, napačno poročila o moči sovražnikov.

Pariz, 19. julija. Iz Ljaojana se poroča, da se je veliki knez Boris, ki ostane na bojišču, udeležil predvčerajšnjega boja generala Kellera z Japonci. Rana generala Rennenkampfa na nogi je jako resna.

London, 19. julija. Kakor pri vsakem važnem dogodku, tudi sedaj ne pusti japonska cenzura ničesar poročati o bitki ob prelazu Motienlin. Znano je le sledeče: V noči 16. t. m. je napadlo v gosti megli 20 000 Rusov prelaz Motienlin in sicer istotam, kakor 4. t. m. Rusi so pregnali japonske prednje straže ter zasedli njihovo pozicijo, odkoder so streljali na Japonce. Do tedaj so imeli Rusi premoč. Ko pa so dobili Japonci pomoč, pregnali so Ruse po 12urnem boju v dolino ter jih zasledovali več milj. Rusi so se umaknili v lepem redu. Napad so izvršili Rusi ob 3. uri zjutraj dne 17. t. m. Ob 3. uri popoldne streljanje še ni ponehalo. Boja sta se udeležile dve ruski diviziji. Ta bitka je baje prekrizala Kellerjev načrt, potisniti Kurokija nazaj ter odposlati del svoje armade v Dašičavo. Sedaj imajo Japonci proti Ljaojanu odprto pot.

Ogrski državni zbor.

Več poslancev je vložilo prošnje za dopust, kateri jim je bil vkljub Olysevemu ugovoru dovoljen. Ker zbornica ni bila takoj sklepčna, so morali sejo prekiniti. Ko je postala zbornica sklepčna, so nadaljevali razpravo o zvišanju civilne liste. Poslanec Munkits protestira, da izda vlada na leto milijone za neplodne namene. Zakoni zahtevajo, da mora biti dvor na Ogrskem. Kralji so p. 18. avg. 1905 zakon, a Habsburžani

je četo junakov ter ubežal z njimi na Volgo lupežit. Nikogar ni on izpustil: niti carskih ljudi, niti tujih poslancev, niti ruskih in burmanskih (nevernih) trgovcev. Ime Jermaka je zadalo vsem tak strah, da se je glas o njegovih razbojniških delih razširil do Moskve. Car Ivan Grozni je obsodil Jermaka in štiri njegove podložne atamane na smrt. Toda Jermak se ni bal niti gnjeva carskega: lupežil in ropal je po navadi. Razen Jermakove čete se je sprehajalo po Volgi še mnogo drugih; za trgovce je slednjič prenehal vsak prelaz, za mirne prebivalce življenje. Car je poslal silno vojsko proti kazakom. Carska vojska je pobila, polovila in obesila mnogo ubijalcev, toda Jermak je s svojo četo utekel ter se pedal proti vodi po Volgi, v reko Kamo v Permski kraj.

Ataman govoril donskim kozakom, Po imeni Ermak Timofeevič:

»A vi goj esi (hejsa), bratci, atamani kazacije!

»Ne koristna u nas šutka (šala), zasučena (zasoljena),

»I kak nam za to budet otvetstvovat (odgovarjati)?

»V Astrahani žit nelzja (nemogoče),

»Na Volge žit — vorami (lupež) slit (sluti),

»Ni Jaik itti — prehod velik,
»V Kazan itti — grozen car stoit,
»Groznij car — gosudar Ivan Vasiljevič;
»V Moskvu itti — perehvatanim bit,
»Po raznim gorodam razoslanim,
»Po temnim tjurmam (temnicah) razsaženim (razdeljeni).

»Pojdemte mi v usolja (soline) k Stroganovim,
»K tomu Grigorju Grigorjeviču.«

V tem daljnem kraju, kamor je plul Jermak, so že izdavnja živeli Rusi. Najbogatejši med njimi so bili kupei Stroganovi: oni so upravljali veliko zemljo, vodili veliko obrt, varili sol, obdelovali polje in trgovali. Da naseljenici ne bi trpeli od divjih bližnjih narodov, so Stroganovi postavili dve mesteci, nakupili topov in raznega bojnega orožja, peiskali vojakov ter jim zapovedali braniti zemljo.

Nedaleč Stroganove zemlje so se prostirale Uralске gore, a za gorami je ležal kraj, kateri se zdaj zove Sibirija. Za to zemljo so znali ruski lovci davno: že 300 do 400 let pred Jermakom so zahajali semkaj smeli mevgorodski kupci po drage kože. Tam, na reki Irtišu, je ležalo samostalno tatarsko carstvo, in glavno njegovo mesto se je zvalo Isker, ali Sibir. Od tega mesta so tudi Rusi

zvali svo zemljo za Uralom Sibirijo. Ko je Ivan Grozni osvojil Kazan se mu je sibirski car sam ponudil plačati davek v sobolskih kozah, da bi ga ruski car obranil proti njegovim sovražnikom. Toda kmalu je pregnal tega sibirskega carja drugi basurmanski²⁾ car, Kučum; osvojivši njegovo zemljo je prenehal plačati davek ter ubil celo poslanca, ki je prišel po davek od Ivana Groznega. In ko so postavili Stroganovi na svoji zemlji mesteci, jim je začel Kučum delati razno zlo. Tedaj je prišlo Stroganovim na misel, pridobiti zase tudi sibirsko zemljo. Sibirija je bila tudi bogata zemlja: v njej je bilo mnogo rodovitne zemlje, livad in šum; krznašev se je nahajalo tam brez števila; v rekah je bilo mnogo rib, v gorah zlata, srebra, železa in drugega kamenja. Poslali so Stroganovi k Ivanu Groznemu prosit, da bi jim dovolil radi obrambe proti sibirskemu carju in na korist ruskemu narodu osvajati sibirsko zemljo. Vlada je dovolil, poslal Stroganovim povlastno pismo in oslobodil njih bodočo sibirsko zemljo davkov, dolžnosti in vsakih plačil na 20 let.]

²⁾ Basurman — nevernik.

se tega ne drže. Predsednik je vsled tega izrazil poklicni Mukitsa k redu. Mukitsa je pa proti zvišanju civilne liste tudi zato, ker služi ta svota zgolj za zvišanje sijaja Mažarom sovražnega dvora. Državnopravni škandal je, ker dobe tudi nadvojvode apanaže, ki ne znaajo mažarskega in ne stanujejo na Ogrskem. Viadarska hiša ima 77 članov, 35 moških in 42 žensk. Nadvojvode dobe na račun civilne liste vsako leto po 100 000 K apanaže in nadvojvodinje dobe, kadar se omože, po 300 000 K. Poleg tega so pa nadvojvode častniki in vledejo tudi kot taki plačo. Mukitsa se boji, da bi se civilna lista porabila za protinarodne svrhe in zato od klanja predlogo. Poslanec Günther se peča z zadnjim govorom poslanca Daniela in izjavi, da bode glasoval za Apponyjev predlog, Košutovec Marjaj se čudi, da je Tisza prevzel od Szella to predlogo, dasi je obljubil največjo varčnost. Komaj verjetno je, da bi ta predloga izvirala od kralja. Marjaj konča z izjavo, da odklanja predlogo. Končno je še govoril Dáranyi, ki izjavi, da odklanja predlogo z ozirom na protinarodno politiko vlade. — Tako uganjajo Mažari že 14 dni svojo komedijo, a vladna stranka, ki šteje 270 poslancev, na vadno molči ter se ogiblje zbornice.

Avstrija in Italija.

„Giornale d'Italia“ poroča da je Giolitti naročil policijskemu prefektu v Benetkah strogo nadzorovanje obrežij z ozirom na avstrijske ogleduhe.

Trgovska pogodba z Italijo.

Med avstrijskimi in italijanskimi zastopniki je prišlo v Valcembrozi do sporazuma glede uvoza laškega vina. Iz višjih političkih ozirov se je zagotovila 100 000 hl vina iz Apulije nizka carina.

Dobro poučeni krogi trde, da je najbrže to poročilo prezgodnje, akoravno zelo verjetno.

Armensko gibanje.

Armenski samobrambni odbor, ki je povzročil, kakor sodijo, umor podguvernerja Andrejeva, je jako dobro organiziran in izvrši z veliko odločnostjo vse, kar je sklenil. To dokazuje tudi dogodek, ki se je izvršil 23. junija v mestu Baku. Armenskemu milijonarju Vranoviču Adamovu je odbor poslal piziv, naj plača za armensko gibanje večjo svoto. Adamovič je izjavil, da ne plača ničesar, na kar je dobil obvestilo, da bode usmrčen. In 23. junija je bil res od treh Armentev v javnem vrtu v veliki množici napaden in usmrčen. Vkljub takojšnjemu zasledovanju so storilci pobegnili in še ranili policista in vrtnarja, ki sta jih zasledovala. Oblastem so skoraj roke popolnoma zvezane, ker se nikdo ne upa storilcev naznani iz strahu pred maščevanjem, ki bi sledilo izdajalstvu.

Francoska in Vatikan.

„Osservatore Romano“ priobčuje sledeče pojasnilo nasproti izvajanjem francoskega lista „Temps“:

1. Popolnoma je neresnično, da so bili nadškofi v Rouenu, Albi, Avignonu in Algiru in škofa v Tarantaisu in Menuu pozvani v Rim. Tudi ni res, da se namerava proti njim disciplinarno postopanje.

2. Ni res, da je apostolska stolica kdaj hotela zaradi odpoklicanja francoskega poslanika Nisarda nastopiti z represaljami proti Francoski in kaznovati škofe, kateri niso so glasovali z lanskim protestom pariškega nadškofa.

3. Neresnično je, da bi bila kdaj, kakor trdi „Temps“, apostolska stolica prezirala ali se ne ravnala po besedilu in duhu konkordata.

4. Kar se tiče zadeve olomuškega nadškofa, bi „Temps“ uvidel svojo pomoto, ako bi bil o vsej zadevi natančno in popolnoma poučen po avstrijski vladi.

Španski kralj Alfonz

obišče angleškega kralja Edwarda sredi meseca novembra. Španski kralj namerava obiskati tudi Pariz in Lizabono.

Židovstvo v Italiji.

Malo jih je sicer v Italiji, a imajo vključno temu velik vpliv, kakor povsod. Italija šteje nad 34 milijonov prebivalcev izmed katerih je le 35.617 židov. V Toskani je 2500 židov, v Piemontu 1640, v Rimu 7121, v Milanu 3012 in v Turinu 2800, v Genovi 1050 in v Neapolju 327; v Mantuvi 1068 in v Ferrari 1227. Italijanska armada ima 173 židovskih častnikov; med temi je poveljnik prvega armadnega kora, general Ottolenghi v Turinu, bivši vojni minister v Zanardellijevem kabinetu. Tudi v diplomatski službi je več židov. Židje so si znali tudi v politiki pridobiti vodilno vlogo. Sedanji finančni minister Luzzatti je žid, kakor tudi mnogo državnih poslancev. Italijanska vseučilišča imajo tudi mnogo židov. Tako prevladajo v Italiji na političkem polju kakor tudi na

znanstvenem polju židje na veliko škodo italijanskega ljudstva.

Aretacije na Finskem.

Iz Stockholma poročajo, da je ruska vlada zaprla mnogo profesorjev in učiteljev na vseučilišču v Helsingforsu in jih poslala v Peterburg. Mnenje, da so te številne aretacije v zvezi z napadom na Bobrikova, ni istinito. Pravi vzrok je, ker finska mladina ni prihajala k novačenju in je bila ruska vlada mnenja, da je to povzročila vseučiliška finska mladina. Izključeni so bili vsi dijaki, ki niso prišli k novačenju, nakar so še ostali dijaki demonstrativno prekinili študije. Učitelji niso hoteli nastopiti na vladin poziv proti dijakom. Ruska vlada je nato zaukazala, da se vse dijake, ki niso prišli k novačenju, ne pripusti k skušnjam in se jih za pol leta relegira. Dijaki so pa v sporazumu z učitelji izjavili, da so po finski ustavi sicer prisiljeni služiti v finski armadi, ki pa je bila razpuščena in zato nočejo iti k novačenju. Med prognami vseučiliškimi učitelji so: baron Rabbe-Wredde, slavnoznani jurist, profesor fizike Homen, dr. Estlander in profesor Donner.

Z Balkana.

Bolgarski poslanik na Dunaju, Gešov, bode odpoklican in na njegovo mesto najbrže imenovan bivši finančni minister Michael Sarafov. Ruski poslanik je naznanil turški vladi, da bode Rusija zabranila onim armenskim vstašem, ki so pobegnili v Rusijo, zopetno prekračenje turške meje.

Konzula Rappoport in Petrajev sta doglala, da so Turki v Gimenžu zažgali 35 hiš.

Turki poročajo, da je poslanstvo Hajdar pašee pri črnogorskem knezu imelo namen, urediti mejne spore med Črnogoro in Turčijo.

„N. Fr. Pr.“ prinaša objavo turškega poslanstva na Dunaju, v kateri nastopa proti trditvam, da turška vlada skriva štiti vstaše z namenom, preprečiti reforme. Končno izjavlja, da bode Turčija z vse odločnostjo izvedla reforme.

Razmere v Maroki.

Vsled napada na hišo Angleža Levisona v Tangeru je poslal sultanov namestnik Mohamed el Tores močno četo v varstvo hiše. „Eclair“ poroča, da se med Francosko in Maroko vrše dogovori o ustanovitvi pod francoskim nadzorstvom stoječe policije v Tangeru.

Marokansko vprašanje.

„Berliner Tageblatt“ poroča iz Madrida o sobotnem razgovoru španskega ministra za zunanje zadeve s španskim poslanikom v Madridu, ki se je vršil v San Sebastianu. V Madridu so mnenja, da je bil razgovor o Maroki. Polvladna „Epoca“ poroča, da obstoji med francosko in laško vlado tajna pogodba, katere besedilo je najbrže znano tudi španski vladi.

Štajerske novice.

Š Iz Poljčan. Dne 18. t. m. je utonil v Dravinji pri kopanju tridesetletni tovarniški delavec Jurij Repnik. Nevešč plavanja, prišel je pod mlino g. Simona Pelka v tolmun; toda njegov tovariš Soršak ga je srečno zopet spravil na plitvo. Kmalu na to pa je Repnik zopet zašel na globoko; klical je na pomoč, a zdaj ga Soršak brez nevarnosti lastnega življenja ni mogel več rešiti. Nesrečnoč zapuščta mlado vdovo in otroka.

Š Promoviran je bil na graški univerzi doktorjem zdravilstva Karol Kokoschinegg iz Vitanja pri Celju.

Š Umrl je v Mariboru veletržec z vinom g. Franc Kocčevar.

Š Pojasnilo. Včeraj smo posneli iz lista „Nova Domovina“, ki izhaja v Clevelandu, da pojde g. Ivan Goríšek, v kar v Celju, v Ameriko. Danes pa nam piše g. I. Goríšek, da ne pojde, ampak ostane v Celju.

Š Nemško-slovenska nižja gimnazija v Celju je steala koncem leta 185 učencev, in sicer je bilo 172 Stajarcev, 12 Kranjcev in 1 Primorec. Po narodnosti so vsi Slovenci. Prvi red z odliko je dobilo 30 učencev, prvi red 121, drugi red 13, tretji 5; izpite bode ponavljalo 15 učencev.

Š Celjsko nemško gimnazijo je koncem leta obiskovalo 297 rednih dijakov; privatistov je bilo 9 in v pripravljalnem razredu 28 učencev. Od teh je bilo 250 Stajarcev, Kranjcev 24, Korošcev 17, Nižje Avstrijevcev 22 itd. Po narodnosti je bilo 238 Nemcev, 96 Slovencev. Prvi red z odliko je dobilo 32 dijakov, prvi red 244, drugi red 29, tretji red 10.

XIX. redna velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda bode v Žalcu pri Celju

v četrtek, dne 4 avgusta t. l.

V spored:

I Sveta maša ob 10. uri v župni cerkvi.
II Zborovanje ob 11. uri v dvorani gosp. Fr. H. dnika.

1. Prvomestnikov nagovor.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Nadzorništva poročilo.
5. Volitev ene tretjine družbinega vodstva.

Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1 Gregor Einspieler, 2. dr. Dragotin vitez Blüwels-Trsteniški, 3. dr. Fran Stor, 4. Anton Ziogar.
6. Volitev nadzorništva (5 članov).
7. Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, 16. julija 1904.

Prvomestnik: Podpredsednik:
Tomo Zupan. Luka Svetec.

Pristavek:

1. Dne 4. avgusta odhod iz Ljubljane ob 5. uri 15 minut zjutraj.

2. Po prihodu v Žalco ob 9. uri zjutraj.

3. Po zborovanju skupni obed v prostorih g. R. Sanice ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zglasiti do 2. avgusta pri odboru odruženice družbe sv. Cirila in Metoda v Žalcu. — Kuvert brez pijače stane 3 krome.

4. Po obedu razhod po Žalcu in okolici. Ob 5. uri popoldne koncert.

5. Odhod iz Žalca ob 8. uri 23 minut zvečer.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. julija

Obletnica smrti papeža Leona XIII je danes. Leon XIII. je mrtev, njegova dela pa žive dalje. — Slava spominu Leona XIII!

„Narodova“ zbadanja. Tudi povodom vaseskolske slavnosti „Narod“ ni mogel zatajiti svoje narave. Vsak nepristranski opazovatelj mora priznati, da je uredništvo „Slovenca“ povodom sokolske slavnosti postavilo se na vse drugačno stališče, nego „Narod“, ki se pri vsaki naši prireditvi odlikuje le s surovostjo in hujkanjem. Kljub temu si „Narod“ ne more kaj, da bi ne zbadal. Včeraj piše, da so se povodom sokolske slavnosti „spet enkrat našli klerikalci in kazinski nemškutarji in bili edini v jezi in zavisti“. Zakaj naj pa mi koga povodom sokolske slavnosti zavidamo? Ali naj ljubljanske „Sokole“ zavidamo, da jih je prekosil celjski „Sokol“, ali naj jih zavidamo za to, da bi brez češke in hrvaške pomoči slavnost bila uprav ničeva? Ali naj koga zavidamo za sijajni nered pri vaprjemih, stanovanjih, odiranju sokolskih romarjev, od katerih se je celo zahtevala vstopnina pri ljudski slavnosti? Nam se o tem ni zdelo vredno govoriti, ker so dovolj zabavljali že gostje sami, a če nas bo „Narod“ le zbadal, povedali bomo toliko, da bo vsak prepričan, da ni prav nobenega povoda, zavidati gg. aranžerjev. Tudi v soboto pred slavnostjo je bil „Narod“ nad vse surov; psoval je „klerikalce“ menda za za hvalo, da so mnogi razobesili zastave. „Narod“ je pisal: „Pri ti slavnosti bodo morali klerikalci lepo ponižno v kotu stati in pred vsem slovanskim svetom se izkaže, da klerikalizem, četudi je sicer tako širokousten na Slovenskem, vendar nič ne pomeni.“ — No, končno se je pokazalo, da ljubljanskih sto Tavčarjevih „Sokolov“ prav nič ne pomeni, in dr. Tavčar je moral takorekoč v kotu stati, ker se zanj noben slovanski „Sokol“ ni prav nič brigal. Ker smo upoštevali slovanstvo slavnosti in napram slovanskim gostom nismo hoteli preočitno kazati razdora, katerega so povzročile med Slovenci Tavčarjeve grablje, je „Narod“ pisal: „Se ganitu se ne morejo in vendar hočejo groziti, ko vedo, da bi jih na salati snedli, če bi le kihnil. Uboge reve!“ Namestu da bi bil dr. Tavčar hvaležen, da smo vse storili, da se o tej priliki ublaže na sprotstva in da se nismo hoteli ponižati na njegov nivô, govori nekaj o salati, dočim mora vendar vedeti, da imamo na razpolago

številnejše, in kakor je pokazal mladeniški shod, tudi bolj disciplinirane čete ter nam za naše priredbe ni potreba iskati pomoči posebnih vlakov s Češkega. Le nikar preveč ošabno, ker kdor je primerjal Tavčarjev sokolski nastop z nastopom češkega sokolstva, se je moral pomilovalno ozreti na ljubljanske „Sokole“ in vzklizniti: „Uboge reve!“

Heilovska predrznost. „Slovenec“ je priobčil pred dnevi brez vsakega hujskanja kratko notico, da nameravajo ljubljanski heilovci za časa sokolske slavnosti iti v Vevče.

„Deutsche Stimmen“ so se radi tega tako silno razjezile, da so očitno pokazale svojo slabost. Govorile so, da smo s to notico „mit verbrecherischer Absicht“ hoteli hujskati na pobjo „heilovcev“ in vendar je bila notica samo kratko naznanilo, kam se v nedeljo poda zagrizena nemška gospoda. To bi bilo lepo, da bi mi niti poročati ne smeli, kam nemška gospoda napravi izlet! Kakor posnemamo iz nemških poročil, je heilovska gospoda v Vevčah morala biti precej ponižna. Preskrbela si je, kakor pišejo nemški listi, močno orožniško stražo. „Grazer Tagblatt“ naj se torej pomiri. Časi, ko so Slovenci trpeli nemške hujskajoče izlete, so minili in če se „Grazer Tagblatt“ jezi nad našo objavo, nas to le veseli, ker kaže, da so heilovci nekaj nameravali, a si izvršiti niso upali. „Grazer Tagblatt“ pravi, da je pred seboj že videl nove Janče. Ljubljanski heilovci torej najbolje storé, da si prilaste primerne ponižnosti, mi bomo pa seve o njihovih „izletih“ tudi naprej obveščali javnost.

Škof dr. Nagl. Tržaški „Novi List“

piše: Kar se tiče specialno osebe tržaškega škofa, posnemamo iz „Elinosti“ sledeče: Vsakdo, ki je imel priliko obdejavati z našim škofom in kdor nepristransko sodi o njegovem delovanju, govorjenju in postopanju povodom kanoničnih vizitacij, mora priznati, da je ljubeznjiv, uljuden, pravičen, da ima dobro, pošteno srce in najboljšo voljo, da bi po možnosti zadovoljil vsem, pa tudi našemu narodu. Propoveduje hrvaški, govori rad s svečeniki, in celo prosi jih, da bi v njegovi navzočnosti govorili hrvaški. A kar se tiče hrvaškega bogoslužjenja, se ne moremo pritožiti do sedaj. Da pa na pritožbe od italijanske strani zahteva tu pa tam, da se tudi njim zadovolji z latinščino o podeljevanju sv. zakramentov, to je, mislim, povsem prav, pošteno, razumno ob današnjih okoliščinah. Milostivi škof ni kriv temu, kakor tudi ni njegova krivda, če še ne govori hrvaški lepo, gladko, kakor človek, ki je bil naobražen v tem jeziku, kakor rojen Hrvat. Trudi se pa, da se nauči in rad sluša govor in pevanje hrvaško v cerkvi. Ob neki priliki, ko so se hoteli pevci izkazati s pevanjem „Tantum ergo“ na latinskem jeziku, a so napravili škofu, je menil na obedu milostljivi škof dr. Nagl: „Zakaj niso pevali „Sveto, sveto“ — bilo bi lepše!“ Končno imenuje dopisnik „Elinosti“ škofa „pošten značaj“, naslov, ki mora imeti še večjo vrednost, ker ga čitamo v „Elinosti“, ki je dosedaj vedno le obsojala škofa dr. Nagla in se ni brigala, da bi svoje čitatelje obvestila o dobrih činih istega, zato je jako pomembljivo čitati v njej z laj tak hvalopev o napadanem vladiki, posebno pa še iz razloga, ker se v uredništvu „Elinosti“ ni nikdar upoštevalo, kaj se dela, ampak kdo dela!

Osebnosti iz ljubljanske škofije. Namočena sta kot kaplana od gg. dr. Janez Zorè na Dobravi in Frančišek Kozelj v Horjulu.

Solske vesti. Imenovani so za nadučitelje gg.: L. Rudolf v Slapu pri St. Vidu, Janez Lackner v Mozlju za Travo, Franc Petrič iz Strug za Naklo, Paul Šile v Sori; za definitivno učiteljico v Štariji je imenovana učiteljica gđ. Marija Detela. — Prestavljeni so gg.: nadučitelj Avgust Korbar iz Prema v Preserje, učitelj Ludovik Dermelj iz Grahovega v Cerknico, učiteljica Eleonora Dev iz Trebnjega v Naklo. — V stalni pokoj pojdejo nadučitelja v Kamniku g. I. Okorn in g. Franc Pfeifer v Domžalah ter učitelj na prvi mestni deški ljudski šoli v Ljubljani g. Marko Josin.

veliko ljudi izgubilo svoje življenje. — Londonske uslužbenke pri telefonu so izvajale vspešno stavko glede delavnega časa. — Stoletnica rojstva Petrarce je danes.

Železniški promet meseca maja t. l. je znašal v Avstriji 16.697.148 oseb in 8779.498 ton blaga. Dohodki so znašali 5.455.258 K; za km. 2652 kron. Dolžina glavnih in lokalnih prog je znašala 20.559 km. Na malih železnicah se je pa vozilo 24.181.622 oseb in 26.990 ton blaga; dohodki so znašali 3.529.032 K.

Ukaz japonskega ministra za pouk ima te te navode za telesno vzgojo in higijeno v ljudskih šolah: 1. Telovadba naj se uči tako, da bi se učenci kar najmočneje in neprešljivo gibal. Sploh se imajo vaditi roke, noge in vsi deli telesa in sicer tako, da bi se ne le pospeševal krvni obtok, ampak da bi se tudi učenecv duh mogel spoditi. Učitelji telovadbe obračajo svojo pazljivost predvsem na redovne vaje in porabijo mnogo časa zato, da se popravi držanje telesa pri učencih, a to ni telovadba, vse to je samo pripravno, pristuditi ta predmet otrokom.

2. Ako se učenci najvišjih razredov uče vojaške telovadbe, naj zapojejo pri tem nekaj vojaških pesmi, da se spravi več življenja v vežbanje. Običajni pouk telovadbe na orodju naj se seveda tudi neguje, a samo kot fakultativni predmet. 3. Da bi se gibanje vršilo na najlaglji in izdaten način, morajo nositi vsi učenci obleko z ozkimi rokavi, bodisi po domačem ali evropskem kroju. 4. V igralnih urah in odmorih učenci ne smejo ostati brez nadzorstva, da bi nemara brbljali ali brez dela hodili okrog. Učitelji najraje vodijo učence na sveži zrak in jim ponujajo pomoč pri igrah, a ne smejo jim biti na poti. Če učenci kriče pri veselih igrah, naj se jim to ne šteje v zlo; vsi se tihim učenecem radi svoje mirnosti ne smejo dajati boljše redovi. 5. Ako se morajo učenci ravnati pri vajah po predpisu ali po pravilih, tedaj s tem napenjajo svoj duh. Takšne vaje se ne smejo vršiti drugače, kakor v posebnih slučajih. 6. Vežbe v slogu so najtežje na lože za učence. Zato jih v nižjih razredih ne smemo vpeljati. Začetki pisanja se sicer podajajo v nižjih razredih, ampak razredovati se te vaje ne smejo. 7. Namen izpitov v ljudski šoli je večkrat edino le ta, da so učenci ali pohvaljeni, ali okregani, a v vsakem tedaju se razdelijo mesta po uspehu v šoli, s čimer se otroci izročajo neobičajni duševni razjarjenosti. To zanika vsako pedagoško naobrazbo, to škoduje tudi telesnemu razvoju mladine. Zlasti razdeljevanje mest po uspehih v šoli spada med staro šaro. Vendar pa je za vzgojo potrebno, imenovati nekatere učence kot najpridnejše v šoli. 8. Imeti pipo ali drugače kaditi je učenecem ljudske šole prepovedano. 9. Napuh in mehkužnost vodita samo k oslavljenju telesa. Nekateri učenci, ki hodijo v šole ali se vračajo iz nje, se poslužujejo voza. To sicer ni proti šolskemu redu, vendar bi naj vsi učenci peš prihajali v šolo. — Izdano dne 29. julija 1904. — Minister vzgoje: Innonye Kowaši.

V past se je vjel. Iz Baltimore poročajo: Knjigovodja tukajšnje narodne banke I. N. Baker je nenadoma zginil. Ko so uradniki pregledovali knjige, so opazili, da je poneveril, vendar pa so naznanili po časopisih, da so vse knjige v redu. In res se je dal knjigovodja vjeti na te limanice ter prišel zopet nazaj. Seveda ga je policija takoj prijela.

Stavka v Boryslavu. Stavkujoči so poskušali zažgati petrolej, a se jim naklep ni posrečil, ker so čuvaji pravočasno zapazili požarko in pogasili ogenj. Boje se, da bodo pričeli stavkati tudi delavci v petrolejnih rafinerijah.

Velik požar je nastal 19. t. mes. ob 2. uri ponoči v Vaskovcu. Uničil je 15 hiš in štiri gospodarska poslopja. Brez strehe je 50 družin in znaša skupna škoda približno 200.000 kron.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 22. junija do 15. julija 1904 poslali prispevke in darila: Upravništvo „Slovenskega Naroda“ K 388 91 (med temi od ženske podružnice v Krškem K 72); Upravništvo „Slovenca“ K 24; podružnice: Graška K 50, v Komnu K 7, ženska v Trnovem-Bistrici K 143-10 ženska na Vrhniki K 86, v Železnikih K 4760, za Stebenj in okolico K 15-14, St. Peterska ženska in moška podružnica v Ljubljani čistilni prebitek od veselice K 885 57, St. Peterska moška v Ljubljani članarino K 180, litijaska K 87, novomeška ženska dobiček ljudske veselice 3. julija K 550, moška v Colju K 268 23; posojilnice: Savinjska v Zalcu K 100, hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico K 50, v Slovenski Bistrici K 40; banka „Slavija“, K 100, pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani o priliki gozdne veselice pri Conžku dne 10. julija nabranih K 25-44 (pevsko društvo „Slavec“ je prvo dru-

štvo, kise je odzvalo pozivu g. Sveteca za oddajo čistega dobička v prid družbi sv. Cirila in Metoda); dobiček od prodaje Ciril-Methodovega mila K 400 tvrdka I. Perdan v Ljubljani za Ciril-Methodove užigalice K 600, Karol Kumer iz Konjic zbirko male zabave na dan sv. Beneta v Konjicah K 5, Mohorjani v St. Ilju v Slov. goricah K 15, Ivan Rojec v Biljah K 370, pevsko društvo „Zvon“ v Litiji preostanek na izletu pevskega društva „Glasbene Matice“ v Smartnem pri Litiji nabrane svote v znesku kron 2-11. Marija Godec iz Lembaha K 6, akad. društvo „Sava“ dobiček od prodaje užigalic K 960, Jakob Seme z Dunaja zbirko kron 1276, Jakob Novak v Škocjanu K 10, Ivan Reniger v Zagrebu K 5 Fran Lavtižar v Smartnem K 3 Ivan H. Rntič v Pliberku pokrovitelstvo slovenskega omizja v Pliberku K 200, Fran Porenta v Križih pri Trzinu K 4, Konrad Esbscher v Laškem zbirko K 10, Anton Kukelj v Senčurju pri Kraju K 5, Mha Bolovec spiritual pri uršulnah v Ljubljani K 202; za mladinske „pise“ K 1210

Vsem darovalcem preserčna zahvala! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Društva.

(Slov. katol. izobraževalno društvo sv. Jožefa v Trzinu) vabi na veliko ljudsko veselico, ki bo v nedeljo, dne 24. julija, ob 4 uri popoldne na Krvinovem vrtu. Takrat nastopi previkrat močni tamburaški zbor. Vapored: 1. H. Vogrič: „Naša zasta va“, udarjajo tamburaši. 2. Govor: Pozdrav. 3. Pl. Farkaš: „Za jeden čas k radosti“, udarjajo tamburaši. 4. Herm. A. Foerster, priredil Fr. Slabe: „Narodna“, dveterespjev moški in dvojet ženski zbor; spremljajo tamburaši 5. Ig. Hadnk: „Bleške muje z eruz“, poje moški zbor z bariton-solom. 6. Jaklič: „Pevstvo p. mladansk“, poje moški zbor z bariton-solom. 7. Fr. Slabe: „Zilka polka“, udarjajo tamburaši. 8. Veseloigra: „Pol vina — pol vode“. 9. Priredil Fr. Slabe: „Moj dom“, poje ženski zbor, spremljajo tamburaši. 10. J. Laharnar: „Naša pesem“, poje mešani zbor. 11. Iv. pl. Zaic: „U boj“, poje moški zbor. 12. Pl. Farkaš: „Pozdravljam te“, (mazurka), udarjajo tamburaši. 13. Pl. Farkaš: „Svibanjska rožica“, valček, udarjajo tamburaši. — Vstopnina 40 vin., otroci 20 vin. Ker je čisti dobiček namenjen za pokritje velikih stroškov, katere je imelo društvo pri nakupu glasbenega orodja, se vsak večji dar hvaležno sprejme. Pri zelo neugodnem vremenu se preloži veselica na prihodnjo nedeljo, 31. julija 1904. K prav obilni udeležbi prijazno vabi odbor.

(V Domžalah) priredi slavnost v proslavo 50 letnega jubileja Kraljice Brezmadežne katol. izobraževalno in podporno društvo v nedeljo, dne 24. julija. Pri veselici sodeluje iz posebne prijaznosti slavna domžalska godba. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin., stojšče 40 vin. Čisti dohodek je namenjen podpori bolnih udov društva. K obilni udeležbi vabi najljudnejše odbor.

Telefonska in brzajavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Rim, 20. julija. Neka brzajavka poroča, da ruska vlada pripravlja obširne priprave za triletno vojsko. Prvo leto se bo šlo za Port Artur, drugo leto za to, da se Rusija utrdi v Mandžuriji, tretje leto bo pa Rusija udrla na Japonsko.

Peterburg 19. julija. Reka Jalu je izstopila. Ustje je preplavljeno in tudi v gornjih krajih so velike povodnji. Prehod čez reko je nemogoč. Japonci jemljejo vsled tega prebivalstvu južne Mandžurije ves živč. V gorah stoječi japonski oddelki trpe zelo od lakote.

London. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča iz Tokia: Ruske križarice „Rusija“, „Rjurik“, „Gromobej“ so šle skozi Cugari morski ožino v Tihno morje ter dohitele vzhodno od morske ožine japonski parnik. O usodi parnikovi še ni ničesar znanega.

Čifu, 20. julija. Sem je došlo iz Port Arturja pet Rusov in 15 Kitajcev. Rusi pripovedujejo, da so se Japonci navalili 11. in 12. t. m. na utrdbo v bližini Port Arturja in zavzeli eno utrdbo. Pri tem naskoku je sodelovalo 14.000 Japoncev. Prej, predno so japonske čete dobile ojačenja, razstrelile so se pod njimi mine, ki so uničile veliko število Japoncev. Kitajci pripovedujejo, da je pred nekoliko dnevi neka ruska torpedovka

napadla po noči neko japonsko ladjo, baje prevozni parobrod, in ga potopila. Del na ladji navzočih Japoncev je utonilo, nekaj se jih je pa rešilo.

Peterburg, 20. julija. Brzajavka iz Dašičava poroča, da se je bil v južno vzhodno od Sinjana boj za prelaze. Rusi so zapčili Japonce od Fenšulinskega prelaza, niso pa mogli pridobiti Modulinskega prelaza.

London, 20. julija. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča iz Dašičava z dne 18. t. m.: Položaj nepremenjen. Ruske predstraže stoje od tu 15 do 20 verst oddaljene. Včeraj je bil mali boj predstraž. Japonci so se umaknili.

London 20. julija. Tu sodijo, da imajo Japonci sedaj na bojišču 260.000 mož. Kurpatkin pa 200.000 mož.

London, 20. julija. (Kor. urad.) „Daily Chronicle“ poroča iz Iokova: Ozu pričakuje v Kajpinu novih čet, ki se izkrcavajo pod varstvom sedmih japonskih križark. Tudi severno od Port Arturja se vrše nova japonska izkrcavanja. Koncem tekočega tedna pričakujejo važnih dogodkov. Cena ruskega rublja je padla.

Peterburg, 20. julija. Car je zopet odšel inspicirat vojaštvo po raznih mestih.

Trst, 20. junija. Državno pravdnništvo v Trstu je brzajavno prosilo državno pravdnništvo v Reki, naj pusti zapreti kapitana iz Trsta v Reko odplulega italijanskega parobroda „Gulietta“. Kapitana dolže sokrivde pri nameravanih bombnih atentatih. Na Reki pa niso mogli kapitana prijeti, ker je „Giulietta“ že odjadrala v Benetke.

Dunaj 20. julija. Od 1. 1905. se šolska doba na višji kmetijski šoli podaljša za eno leto.

Budimpešta, 20. julija. Kljub obstrukcijskim grožnjam, pričakujejo, da bo splošna debata danes sklenjena in da bodo jutri sklepni govori.

Dunajska borza

dne 19. julija.

Skupni državni dolg v notah	100 10
Skupni državni dolg v srebru	100 10
Avstrijska zlata renta 4%	118 70
Avstrijska krona renta 4%	99 35
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91 21
Ogrska zlata renta 4%	118 65
Ogrska krona renta 4%	97 15
Ogrska inv. renta 3 1/2%	88 95
Avstro-ogrsko bančne delnice	16 15
Kreditne delnice	639 50
London vista	289 62 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v. 20 mark	117 27 1/2
20 frankov	23 46
Italijanski bankovci	95 03
C. kr. cekini	11 82

Pozor!

Le „Templjev“- in „Styria-vrelec“ sta zakonito zavarovana kot rogaška kisleca. Vsi drugi proizvajalci ne nosijo oznamenila „Templjev-vrelec“ ali „Styria-vrelec“ in ki se varljivo prodajajo kot „Rogaška kisleca voda“, naj se odklejujejo. 1123 a 3-3

Deželna vrelska uprava Rogaška Slatina.

Zahvala.

Podpisani izpolnijo s tem prijetno dolžnost, da se v imenu pogorelecev zahvalijo vsem dobrotnikom za doposlane nam darove v denarju, obleki in živilih. Posebno hvalo moramo izreči veleč. gosp. župniku hrenovškemu, A. Zgurju, ki nam je v sili prvi prihitel na pomoč. Ker je namreč pogorelec pogorelo vse, da niso imeli kaj dati v lonec, naročil je nekemu trgovcu, naj na njegove stroške pogorelec razdeli moko in soli. Tako je tudi v cerkvi prosil svoje farane, naj po svojih močeh pomagajo pogorelcem. Zahvalimo se dalje županstvu in našemu gosp. državnemu poslancu, ki sta se potrudila, da so pogorelci od presvetlega cesarja dobili 5000 kron podpore. Zahvalimo se gg. orožnikom v Postojni, in na Razdrtem, gasilnemu društvu v Postojni, Hruševju in Landolu ter na Razdrtem, sploh vsem, ki so nam na ta ali drugi način pripomogli, da smo vsaj nekateri rešili svoje imetje. Vsi doneski kateri se še vedno hvaležno sprejemajo, se bodo razdelili v sporazumu g. c. kr. okr. glavarja v Postojni, županstva in župnega urada. Bog stotero povrni vsem.

Šmihel pri Hrenovicah, 17. jul. 1904.

Martin Šantel, Jožef Klemen, cerkvena ključarja.

Andrej Marinšek, podžupan.

Gimnazijski konvikt oo. benediktincev v St. Pavlu, krasni zdravi legi v Lavantinski dolini na Koroškem.

Javna popolna gimnazija in zasebni pripravljavni tečaj.

Prospekti se lahko zahtevajo od predstojništva tega zavoda. 898 9-6

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji srčni tlak 736-0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Veterevi.	Nebe	Prilivni v. m. ura
19. 8. zveč.	732 7	22 1	sl. zrah.	jasno.	
20. 7. zjutr.	734 5	16 2	sl. svzh.	*	0-0
2. popol.	733 4	28 3	sr. jvzh.	*	

Srednja večerajšnja temperatura 22-6°, norm. 19 8°

1233

†

Zalostnim srcem naznanjam v svojem in imenu sorodnikov vsem znancem in prijateljem bridko vest, da je moj nečak, oziroma sin, brat, bratranec

FRANCELJ TURK

učenc III. razreda, v starosti 10 1/2 let, danes nagloma preminul.

Pogreb nam ljubelega rajncega boče v sredo, dne 20. julija ob 6. uri popoldne iz mrtvašnice v Šmihelu.

Šmihel pri Rudolfovem, dne 18. julija 1904.

J. Turk, c. kr. okr. šol. nadzornik. Brez posebnih družih naznanil.

1219

†

Potrjim srcem naznanjamo prežalostno vest o smrti svojega preljubelega soproga, oziroma očeta, brata i. t. d., gospoda

Ivana Majena, posestnika, župana itd., ki je v nedeljo, 17. t. m. ob 11. uri dopoldne po dolgi bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoč, v 48. letu svoje starosti v Gradcu mirno v Gospodu zaspal. Truplo pokojnikovo se je prepeljalo na domače pokopališče v St. Janž in 19. t. m. pokopalo. Sv. maše se bodo brale v tukajšnji farani cerkvi. Nepozabni rajniki bodi priporočen molitvi in blagemu spominu. Št. Janž, dne 19. julija 1904.

Žalujoči ostali.

Mesto posebnega obvestila.

ANTON PRESKER

479 104 35

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini in izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

Izgotovljene obleke posebno na havelke v največji izbiri po najnižjih cenah

Obavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

2 trgovska učenca

veča slovenskega in nemškega jezika sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom

ANTON TREVEN, Jesenice.

Grenčica „Florian“ in likér „Florian“ najboljša kapljica za želodec. 1238 1

Ugodna prilika, pozor Amerikanci!

Proda se posestvo

v prijaznem kraju Dolenjske, tik deželne ceste, obstoječe iz enonadstropne hiše, hleva, kozo-
 zolca dvojske, nive in lepega gozda. V hiši se nahaja **skozi 16 let prodajalna z me-**
šanin blagom, kjer se napravi letnega prometa do 60 000 kron. Poleg prodajalne je sku-
 dišče, spalnica, v prvem nadstropju kuhinja, 4 sobe in dve podstrešni sobi. **Cena**
vsemu skupaj samo 10 000 kron. Za polovico svote se tudi pričaka. V drugem s u-
 deju odda se tudi vse v najem. Ponudbe raj se pošiljajo pod naslovom M. O. 41. Poste
 restante, Novo mesto. 1235 3-1

Izurjen gostilničar

se išče na račun z malo kavicjo za dobro idočo gostilno.

Ponudbe naj se pod oznamenilom „Po-
 šten“ pošiljajo na upravništvo tega lista.

Zahtevajte
 brezplačno in franko
 moj ilustrovani cenik z več
 ko 600 podobami
 ur, zlatega in sre-
 brnega blaga
 in godbenih reči
Hanns Konrad
 tovarna za ure in izvozna trgovina
 Most št. 955, Češko.
 glid. 250.

Dva učenca

za trgovino s špecerijskim
 blagom in deželnimi pridel-
 ki se takoj sprejmeta iz dobre
 in poštene hiše. Ponudbe pod „Trgo-
 vina“ na upravništvo „Slovenca“.

Samo 6 dni!

Havre - New York

voziyo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
 Francoske prekomorske družbe.
 Edina najkrajša črta čez
 Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.
!Znižane cene!
 Veljavne vozne liste in brezplačna
 pojasnila daje edino
 oblastveno potrjena potovalna pisarna
ED. ŠMARDA
 v Ljubljani, Dunajska cesta 6,
 blizu znane gostilne pri „Figovca“.

Slovinci in Slovenke!

kupujte
perilno milo v prid družbe
sv. Cirila in Metoda,
 katero je najboljša sedanjih kakovosti. 1133 10-7

Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1,
 v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporoča slamoreznice, mlatilnice, čistil-
 nice, gepeljne, preseže za grozdje in sadje,
 pluge in brane najboljšega izdelka ter samokol-
 nice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojnice, po-
 cinkane, asfaltirane in svinčene cevi za napeljava
 vode, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh
 vrst, kuhinjsko opravo, nagrobne križe, na-
 kovala, privijake, žage, kotle za klajo in
 žganje.

Portland in Roman-cement, železniške
 šine in traverze, poljski mavec.
 Mizarstvo, tesarstvo in ključavničarsko
 orodje ter vse druge v železno stroko spada-
 joče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špe-
 676 52-13 cerijskega blaga.

Odlikovani
 z zlato medaljo
 na razstavi v Parizu l 1904.

Dragotin Puc

tapefnik in preprogar
 Dunajska cesta št. 18,
 izvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela
 ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče
 predmete lastnega izdelka. 884 10
 kakor tudi pohištva prve kranjske mizarске
 zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
 najzdravejši vseh likerjev.
 544 150-48

Dražba posestva.

Dne 11. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne
 vršila se bo pri
 c. kr. okrajni sodnji v Kozjem

arondirane ob okrajni cesti ležeče kmetije

Janeza in Antonije Supančič na Pokleku, občine Gorjane, obstoječe iz hiše št. 4,
 gospodarskega poplote, njiv, travnikov, vinogradov, pašnikov in hoste v skupnem površju
 25 ha 28 a 26 m²
 Sodno dognana cenilna vrednost posestva znaša 12 061 K, najnižji pcnudek 8004 K,
 vrdia polkžiti je 1200 K 61 h

Na graščini barona Wambolta Umstadtskega na Hmelniku
 se oddaje služba
 samostojnega kmetijskega adjunkta.

Natančneje se izve pri eskrbništvu graščine barona Wambolta Umstadtskega na Hmelniku
 pri Novem mestu. 1196 8-7

Vedno najnovejši gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le
 pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

uraru v Ljubljani, Stari trg šte. 16.

S 1. avgustom se preselim na Dunajsko
 cesto šte. 20, nasproti kavarne „Europa“,
 v Hribarjevo hišo.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

Razpis.

Za zgradbo vodovoda za mestno občino Kamnik po-
 trebna dela in dobave oddale se bodo po javni dražbi.

Tozadavne pisemne ponudbe za vsa dela z napovedbo posameznih ali skupnih cen je
 vložiti do 1. avgusta t. l. do 6 ure zvečer pri podpisnem županstvu.
 Ponudbe morajo biti kolekovane in zapečatenе ter imeti napis: „Ponudba za prevzetje
 zgradbe vodovoda v Kamniku“, katerim mora biti priložena izrecna izjava ponudnika, da
 isti priposna stavbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brespogo no ukloni.
 Ponudbam je priložiti 5% vadij za po ponudniku preračunajeno stavbeno svoto v goto-
 vini ali pa pupilarno-varne vrednostne papirje po kurzi cen.
 Odbor mestne občine si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na viso-
 čino ponujene cene, da če se mu vidi potrebne, razpisati novo ponudbeno razpravo.
 Načrti, proračun mer in stavbeni pogoji so na ogled pri podpisnem županstvu, ozb-
 roma se isti dobe, če se prej plača zanje 6 K.

Županstvo mestne občine v Kamniku,
 dne 12. ulija 1904

L. S.

Josip Močnik, župan.

Ne prezreți!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom pod solidnimi cenami, obrne naj se na že
 dolgo obstoječo, slehernemu znano tvrdko

Franc Čuden,

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, delničar družbe prvih tovarn „Union“-ur v
 Ženevi in Bielu v Švici, zalagatelj c. kr. dolenjske železnice, trgovina s kolesi in
 šivalnimi stroji.

Ljubljana, Prešernove ulice, nasproti frančiškanskega samostana.
 Filijalka: Glavni trg nasproti rotovža.

Posebno priporoča pristne prave, osebno v Švici nakupljene žepne ure, dalje vsako-
 vrstne stenske (pendel) ure z donečim bitjem v krasno izrezanih omaricah.
 Največja zaloga briljantov, na katere slavno občinstvo posebno opozarja
 gledé izbere, ker so v zalogi od 25 glid. do čez tisoč goldinarjev, vdeleni v različnih
 oblikah (fazolah), torej lahko izvolite kaj ugodnega.

Ne pretirane cenel

Dalje priporoča bogato sortirano zalogo v pravem ali china srebru nam-
 izno opravo (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah, kakor tudi druge iz
 china srebra izdelane vsakovrstne stvari v najmodernejših oblikah. Jako pri-
 merna in porabljiva splešna darila.

Ceniki zastonj in poštnine prosti. 265 17

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
 I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Nakup in prodaja
 vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
 Kavarovanja za zgube pri krehanjih, pri izrebanju najmanj-
 šega dobitka. — Promese za vsako krehanje.
 Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
 stvarah, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
 vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
 je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
 glavno. 134 354